

Tvisteløsningsnemnda

Vedtaksdato
24.10.2025

Møtedato
23.10.2025

Vår referanse
2025/129

Saksbehandler
Birgit Espejord Jensen

VEDTAK NR 104 /2025 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Sakens tema

Tvist om fortrinnsrett for deltidsansatte etter arbeidsmiljøloven § 14-3

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Vedtak

Ansettelsen av en ekstern søker var i strid med A sin fortrinnsrett etter arbeidsmiljøloven § 14-3

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Vetle Wetlesen Rasmussen, YS, fast medlem arbeidstakersiden

Jørgen Hiim Stålhane, Virke, fast medlem arbeidsgiversiden

Siv Furunes, Inderøya videregående skole, bransjemedlem arbeidstakersiden

Morten Henstad, Bodø kulturskole, bransjemedlem arbeidsgiversiden

Sakens bakgrunn

A er fast ansatt som sanglærer i stilling på 41,04 prosent i B ved kulturskolen.

Den 13.06.2025 utlyste B en ledig stilling i 41,04 prosent stilling som sanglærer ved kulturskolen.

Den 14.06.2025 krevde arbeidstaker fortrinnsrett til hele den utlyste stillingen.

B avslo kravet i brev av 16.07.2025 og begrunnet avslaget med at arbeidstaker ikke hadde de nødvendige kvalifikasjoner og det ville medføre vesentlige ulemper for arbeidsgiver å innvilge fortrinnsretten.

A sendte saken til nemnda 08.08.2025.

Sakens dokumenter

Begge parter har fått mulighet til å komme med utfyllende merknader.

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 08.08.2025
- brev av 12.09.2025
- brev av 09.10.2025

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 29.08.2025
- brev av 03.10.2025
- brev av 14.10.2025

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at A ikke kan få medhold i sitt krav fordi hen ikke har den kompetansen som er etterspurt, og at det ville være til vesentlig ulempe for kulturskolen å innvilge fortrinnsrett. Formålet med utlysningen av stillingen var å styrke og utvide kulturskolens faglige tilbud, gjennom å opprette et kor. Flere kvalifikasjoner skulle erstattes fordi en av skolens lærere sa opp deler av sin stilling. Derfor skiller denne utlysningsteksten seg fra forrige utlysningstekst.

Hvilken kompetanse som kreves?

En av de kvalifikasjonene som skulle erstattes er kompetanse innen pianoakkompagnement. Det kommer fram i utlysningsteksten at de søker etter en person som skal akkompagnere på øvelser, opptredener og konsertene. A har i sin nåværende stilling hatt enkeltelever i sang. Hennes elever har deltatt i større sanggrupper som har vært ledet av andre sanglærere. A har ikke hatt ledelse av kor som en av sine arbeidsoppgaver. Hen har heller ikke akkompagnert under konserter. Arbeidsgiver ønsker et godt nivå på pianospillet for å inspirere og gi elevene gode opplevelser i kortimene.

I tillegg har ikke A kompetanse på noteprogrammet som brukes, da det er rektor som til nå har laget de fleste notene til arbeidstaker. A har ikke informert arbeidsgiver om at hen ønsker tilgang til noteprogrammet, og derfor har administrasjonen hjulpet henne med noter til sangene.

Arbeidsgiver avviser arbeidstakers anførsel om manglende kompetanse hos den som fikk stillingen. Arbeidsgiver har vurdert den nytilsatte som kvalifisert etter kravene som var satt i utlysningsteksten. Dette gjelder også pedagogiske ferdigheter fordi utlysningsteksten også nevner at annen relevant utdanning, eller praksis kan vurderes.

Innvilgelse av fortrinnsrett ville medføre vesentlig ulempe for arbeidsgiver

Det er ikke satt et nivåkrav innen pianoakkompagnement, men det styrker sangelevenenes nivå i sang der akkompagneringen er på et høyt nivå. Et tilbud med en lavere kompetanse innen piano, vil svekke tilbudet til kulturskolen i sang, dersom bare 12 av 48 elever gis et tilbud med høy kompetanse på akkompagnering. Arbeidstakeren har til nå sjeldent akkompagnert elevene sine på konserter. Arbeidsgiver er kjent med at hen spiller noe piano på øvelsene, men hen har et lavere nivå enn hva arbeidsgiver ønsker. Nivået må være så høyt at det inspirerer elevene under øvelsene, skaper bedre innstudering, og kan delta sammen med elevene og akkompagnere under opptredener. Det styrker elevenes opplevde trygghet og kulturskolens mål om mestring, trygghet og læring.

Det er videre en vesentlig ulempe i form av økonomisk byrde for skolen dersom pianolærere med egne elever skal brukes til å akkompagnere koret. Dette ville i så fall kreve økt bemanning.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder at hen har fortrinnsrett til stillingen som sanglærer fordi hen innehar de kvalifikasjonene som er krevd i utlysningsteksten, nemlig sanglærer med PPU. Hennes nivå fungerer helt fint til sangtimer, korøvelser og innstudering. Hennes elever varierer i stil fra blues, jazz til klassisk, opera, pop, samtidsmusikk osv.

Hvilken kompetanse som kreves?

Utllysningsteksten stiller et ønsket krav til kompetanse innen piano, og kravet er ikke satt opp som en nødvendig kompetanse. Piano er ikke hennes hovedinstrument fra studiet, men hen har det i fagkretsen og akkompagnerer i praksis på alle sangtimer.

Ingen andre pedagoger ved kulturskolen, uavhengig av instrument, har blitt avkrevd å dokumentere tilsvarende kvalifikasjoner eller egenskaper som er blitt krevd i denne stillingsutlysningen.

Selv om hen ikke har hatt direkte lederansvar ved korøvelser, så har hen tatt seg av innstudering, dirigert på øvelser og akkompagnert. I forkant av denne stillingsutlysningen har det vært et prosjektkor på skolen der elever kunne deltatt. Hen har samarbeidet med en annen lærer i sang som hadde større stilling enn henne. Det var naturlig at den læreren hadde ansvaret for prosjektkoret. A hadde grupper, innstudering med videre. Til kulturskolens avslutningskonsert på våren tok hen ansvaret for korøvelsene, bedre kontroll på repertoaret og arrangementene av sangene. Det hører til sjeldenhetene at en pedagog akkompagnerer på konserter eller arrangementer. Den oppgaven tildeles til klaverlærerne eller til rektor.

Fra tidligere jobber har hen jobbet med noteprogrammet «Sibelius» som skolen bruker. Skolen har ikke gitt henne tilgang eller opplæring i noteprogrammet, derfor jobber hen ikke

direkte i det. A er heller ikke tilbudt Laptop med installert noteprogram, det er så vidt hen vet bare to lærere som har fått. Hen bruker sjeldent play-backs i undervisningen slik rektor hevder.

Innvilgelse av fortrinnsrett ville ikke medføre vesentlig ulempe for arbeidsgiver

A hevder at arbeidsgiver ikke har sannsynliggjort vesentlig ulempe i saken. Arbeidsgivers begrunnelser for avslagene har endret seg ettersom saken har utviklet seg. Den personen som er ansatt har ikke praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), og det er satt som et krav i stillingsannonsen. Videre er personen uten erfaring fra korledelse, men som angivelig har et bedre nivå på piano. Etter A sitt syn viser dette at hennes fortrinnsrett er krenket.

Lovgrunnlag og hva partene er uenige om

Twisteløsningsnemnda kan etter arbeidsmiljøloven § 17-2 avgjøre tvister som nevnt i arbeidsmiljøloven 14-3 første ledd.

Deltidsansatte har fortrinnsrett til utvidet stilling fremfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse eller innleie i virksomheten. Fortrinnsretten kan også gjelde en del av en stilling.

Etter § 14-3 tredje ledd må arbeidstaker være kvalifisert for stillingen og utøvelse av fortrinnsretten må ikke innebære vesentlige ulemper for virksomheten.

I denne saken er partene uenige om arbeidstaker innehar den kompetansen som er etterspurt og om det foreligger vesentlig ulempe i saken.

Nemndas begrunnelse

Nemnda har enstemmig kommet til at A hadde fortrinnsrett.

Er A kvalifisert for stillingen som sanglærer?

Nemnda har kommet til at A er kvalifisert.

Det står i lovens forarbeider (Ot. Prp. Nr. 49 (2004-2005) pkt. 17.2.6) at man skal ta hensyn til både faglige og personlige forutsetninger når man vurderer om en arbeidstaker er kvalifisert for en stilling. Nemnda har lagt til grunn at tvisten gjelder faglige kvalifikasjoner.

Nemnda legger til grunn at arbeidstakers faste deltidsstilling er som sanglærer ved kulturskolen. Hen innehar derfor de formelle kvalifikasjoner som sanglærer med praktisk-pedagogisk utdanning som etterspørres. I sin fagkrets fra Statens operahøyskole har hen også klaver som sideinstrument. Arbeidsgiver har i utlysningsteksten ønsket et godt nivå på piano akkompagnering for kor og elever, uten at de har tilkjenegitt hva som er et godt nivå. Slik saken fremstår har A akkompagnert i sin undervisning både enkeltelever og grupper av sangere under øving og innstudering, men hen har ikke akkompagnert under konserter fordi det er andre ansatte ved skolen som har vært brukt ved slike arrangementer. Nemnda har derfor kommet til at A er formelt kvalifisert for den utlyste stillingen som sanglærer.

Etter nemndas praksis kan ikke fortrinnsrett avskjæres med den begrunnelse at en annen søker er mer kvalifisert eller har en mer attraktiv kompetanse. Tvert imot er det nettopp i slike tilfeller at fortrinnsretten skal sikre den deltidsansatte utvidet stilling.

Ville innvilgelse av fortrinnsrett for A innebære vesentlige ulemper for B?

Nemnda har kommet til at det ikke ville innebære vesentlige ulemper for B om A fikk fortrinnsrett til den utlyste stillingen.

Det må gjøres en konkret vurdering av om utøvelse av fortrinnsretten gir urimelig utslag for virksomheten. Kravet til at ulempene må være «vesentlige» betyr at det ikke er nok med en generell ulempe. I forarbeidene til arbeidsmiljøloven § 14-3 (Ot. prp. nr. 49 (2004-2005) pkt. 17.2.6) nevnes det noen eksempler på hva som kan være vesentlige ulemper. Det kan være en ulempe å ikke få ansatt flere personer, eksempelvis for å unngå konflikt med arbeidstidsbestemmelser. Fortrinnsretten kan gi ulemper for andre arbeidstakere, som flere ubekvemme vakter eller færre personer å dele arbeidet på.

Det er arbeidsgiver som må sannsynliggjøre at innvilgelse av fortrinnsretten vil innebære vesentlige ulemper.

Nemnda har lagt vekt på at arbeidstaker har en fast deltidsstilling som sanglærer. Til tross for at godt nivå innen piano er nevnt som ønskelig i utlysningsteksten, og at arbeidsgiver vil styrke pianokompetansen på skolen, har nemnda kommet til at det ikke i tilstrekkelig grad er sannsynliggjort at en utvidelse av A sin stilling vil medføre en vesentlig ulempe for arbeidsgiver. Det vises til at de fleste oppgavene i stillingen inneholder oppgaver innenfor fagfeltet sang, og at arbeidsgiver relaterer ulempen i hovedsak til akkompagnering under konserter. Slik stillingen er lyst ut fremstår piano som en begrenset del av stilling. Nemnda legger også vekt på at A har dokumentert kompetanse på andre instrumenter ut over sitt hovedinstrument. Ulempen som arbeidsgiver peker på er at de trenger en med bedre kompetanse innen piano, og denne ulempen fremstår ikke som vesentlig, tatt i betraktning at skolen også har andre ansatte med god kompetanse innenfor piano.

Nemnda bemerker også at det er uheldig at arbeidsgiver ikke har drøftet spørsmålet med arbeidstakeren slik arbeidsmiljøloven § 14-3 fjerde ledd krever.

Tvisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
Leder

24.10.2025